INFORMATIONSBLAD FÖR PERSONALEN I ORREFORS KOSTA BODA AB

Nr 9 november 1995

Redaktör: Birgitta Ottosson

Ansvarig utgivare: Germund Johansson

Hald Gate-stipendiat

Rainer Glössner, glasslipare på Orrefors, med ursprung i Tjeckoslovakien, är årets Hald Gate-stipendiat.

Det var väl kanske inte helt en slump att Rainer kom att börja arbeta med glas. Hans farfar var glasmålare i Tjeckoslovakien och hans farbror drev mellan 1937 och 1950 en glasfirma i Stockholm. Det var för övrigt denne farbror som 1950 ordnade så att Rainer, hans far och bror fick arbete i Sverige.

1960 började familjen arbeta i Boda. De blev glasslipare i samma lag. - Min bror började i Orrefors tre, fyra år innan jag kom dit. Orrefors sökte arbetare och en av anledningarna till att han flyttade var att det var bättre betalt i Orrefors än i Boda. Själv kom jag till Orrefors 1966, berättar Rainer.

Rainer är glad över att ha fått detta stipendium och tycker att det är roligt att få ett erkännande över sitt kunnande.

Luciamorgonen, kommer Rainer att få ta emot stipendiet, 4 000 kronor. Det sker i samband med luciafirandet i Orrefors hytta.

Vi på Informationsbladet hurrar och säger GRATTIS! *Text och foto: Marita Måård*

Vicke Lindstrand-stipendiat

En fyrtioårig fotodokumentation på Kosta Boda, får sin belöning den 27 november. Sten Robért, som samarbetat med många konstnärer och fotograferat oräkneliga produkter ur Kosta Bodas sortiment, kommer att få mottaga Vicke Lindstrand-stipendiet vid en högtidlighet i Åhus Studioglashytta.

- För mig känns det som att få Nobelpriset, säger en glad Sten, när vi ringer och gratulerar.

Som den mästerfotograf han är, sätter "Spiken" det svartvita fotot högt. - Ingenting går upp mot efterarbetet i mörkrummet. Där kan man poängtera ytterligare det man vill säga med sin bild. Det är inte alls detsamma

att fotografera i färg. Färgbilden kan man inte påverka när väl bilden är tagen, säger Sten Men nu, som pensionär, blir det ändå mest färgbilder med barnbarnen som motiv.

Foto: Hans Runesson

Vi gratulerar än en gång och önskar Sten lycklig resa, när han tar hustru Eivor med sig och åker till okänd ort för prissumman, 10 000 kronor.

Vi ska skapa festivalen med stort F.

En Fenomenal Folkfest För Flertalet Festivalfirare och Finlirare Från Fyra Fylken och dess Farande Fränder Från Fjärran! Så sammanfattar föreningen

Musik i Glasriket sin målsättning inför festivalstarten den 27 juli 1996.

Tjuvstartade gjorde man redan i somras, som bekant. Idén är att föra samman alla de musikaliska tillgångar som finns i Emmaboda, Lessebo, Nybro och Uppvidinge kommuner och på så sätt förstärka Glasrikets goda rykte och stora attraktionskraft. Tanken är att locka turisterna att stanna kvar längre i Glasriket och att ge dem möjligheter att roa sig, äta, shoppa och att träffa oss bofasta. Det är ju också meningen att vi som bor i de här trakterna ska ha både nöje och nytta av musiken.

Förankringen ute i bygderna utgörs av arrangörsföreningar. Hittills har fem bildats - i Hovmantorp, Kosta, Nybro, Alsterbro och Hällebergabygden.

De olika lokalföreningarna har, eller kommer att, skicka ut information till alla hushåll, som talar om hur Du kan stödja projektet. Ju fler som aktivt är med och stöttar **Musik i Glasriket**, ju bättre festival får vi!

Ätbart på lagret

"Miljöchips" har nu använts som förpackningsmaterial i våra lager under ca ett halvår. På Sandvik har man använt chipsen sedan i mars månad och en liten utvärdering från personalen kan ju vara på sin plats.

Materialet är mycket dammigt, tycker man på lageret i Sandvik. Det ger irritation i ögon och hals, dessutom luktar det. Man anser att arbetsmiljön har försämras på grund av chipsen. De är dessutom tunga, vilket fördyrar frakten av våra produkter.

Ännu så länge har man dock sett varken råttor eller kackelackor kalasa på chipsen, vilket ju få anses som positivt.

Materialet utgörs av "poppade" majskorn och är rätt goda att smaska på, enligt personalen.

Det finns dock bättre och miljövänligare chips, utvecklade i Italien. När får vi se dessa i Sverige? *Sickan Gercke*

Förbättring av arbetsmetoder

Mekanisk polering - robotpolering - är ett av flera projekt som pågår i Orrefors.

Karl-Otto Lundberg, som numera ingår i konstruktionsavdelningens organisation, ansvarar för denna intressanta uppgift. Han berättar:

- Syftet med projektet är att undersöka om vi med hjälp av en robot kan få godkända ytor på glaset endast med mekanisk polering ochtennaskning.

- Målet är att minska mängden tunga arbetsuppgifter, samt att om möjligt slippa syrapolering av en mängd olika produkter, framför allt sådana där vi bara bearbetar kant- och botten.

Hur långt har vi kommit?

- Då det gäller botten utan kantstrykning, tror vi oss klara av att polera ytan. Vi har dock ännu inte lyckats med tennaskningen, säger Karl-Otto.

Vi önskar lycka till med projektet. *Marita Måård*

PERSONAL

Åfors

Christina Areschoug, målning från 1/11

Slutat

Orrefors

Adriaan Houthuijsen, tekn. den 30/9

Rättelse från oktober: Sophia Åkesson, Strömbergshyttans turisshop är provanställd, inte tillsvidareanställd, som vi skrev i bladet för oktober.

Vi hälsar följande nyanställda välkomna till Orrefors Kosta Boda Börjat Från tidsbegränsade anställningar till tillsvidareanställningar för följande personer: Orrefors

Karin Nordell, tekn. från 7/8

Boda Elsie Olsson, förädling från 1/8.

Orreforsgruppens Konstförening

Orrefors gruppens konstförening vill informera om planerade medlemsaktiviteter.

Sammankomst med vinster.

Under december månad planeras en sammankomst med någon intressant föredragshållare. Ett mindre antal konstverk kommer att lottas ut bland de medlemmar som deltar.

Konstresa

För övrigt planerar vi för en resa till Ljungby med besök på Sven Ljungberg-Museet. Resan kommer att genomföras en lördag under januari eller februari månad. Utförligare information om aktiviteterna kommer att anslås på anslagstavlorna.

Har Du, som är medlem, förslag på lämpliga och intressanta aktiviteter, hör gärna av Dig till någon av oss i styrelsen.

Vill Du bli medlem kan Du som är anställd vända dig till någon av följande styrelseledamöter: Lars Sjögren, Kosta Christina Lundh, Ingrid Dahlgren, Jan Karlsson, Orrefors Arne Erlandsson, Thomas Andersson, Sandvik, eller fylla i ansökningsblanketten på sidan 5 och skicka den till Jan Karlsson i

Orrefors.

JanKarlsson, ordf.

Prov med blyfri kristall

Två delprojekt pågår för närvarande för att utveckla blyoch arsenikfria glassammansättningar. Målet är att det skall finnas möjlighet att ersätta bly och arsenik i våra 24- och 30- procentiga blykristaller, med mindre hälsofarliga ämnen senast under 1998. Detta sker i enlighet med det nationella målet att användningen av bly på sikt skall avvecklas.

Projekten drivs genom en styrgrupp och tre projektgrupper.

På Kosta glasbruk genomförs ett delprojekt kallat bariumkristall. Råvaran är tidigare utvecklad av Glafo och är provsmält både vid Kosta och Orrefors. Dess prov visade att ytterligare utveckling av råvarans sammansättning, smält- och bearbetningsprocess krävdes.

Under projekttiden - vecka 33, 1995 och vecka 20, 1996 kommer man att smälta och producera bariumkristall i en ugn där sex man arbetar. Glafo utvärderar resultat och föreslår förändringar.

Ett delprojekt genomförs vid Sandviks glasbruk. Där används en glasråvara som bör kunna kallas miljöanpassad och som också tar hänsyn till framtida mineraltillgångar. Glafo har utvecklat grundreceptet. Orrefors Kosta Boda får därmed möjlighet att köpa in sig i tidigare utvecklingsarbete och vi kan börja smälta en glasmassa som provats en tid. Anpassning av hela tillverkningsprocessen krävs. Mellan vecka 37, 1995 och 26, 1996 pågår projektet med smältning och produktion i en el-ugn där 4 man arbetar.

Delmål för båda projekten är att nå en kommersiellt acceptabel glaskvalitet.

Separat delprojekt för efterbearbetning

För att jämföra de båda glassammansättningarna, genomförs laboratorieprov i efterbearbetningen. Slipprov görs i samverkan med någon leverantör av diamantslipskivor. Delmålet är att få underlag för fortsatt utveckling. Genomförs mellan vecka 33, 1995 och vecka 26, 1996.

Förutom dessa projektgrupper kommer en kontaktgrupp för allehanda miljöfrågor att bildas. Dess uppgift är att se till att projektet följer de nationella mål som satts upp av myndigheterna och därför samråda med myndigheterna i miljöfrågor rörande blykristallens ersättningsmassa. *Anders Davidsson*

Hört i Kristallshopen

- De målade, buckliga ljusstakarna (Celeste). Det står ett AN på dom. Betyder det att det är en anmärkning på dom?

- Kan man köra en Coronaskål i micron???

EKO-energi - ett sätt att värna om miljön

Orrefors Kosta Boda deltar i NUTEKs projekt EKOenergi. Begreppet EKOenergi står för ekologi ekonomi - effektivisering av energianvändning.

Målet för projektet är att mängden koldioxidutsläpp skall minskas ner till 1990 års nivå, eller lägre.

Hur kommer vi då dit i vårt företag? Jo, genom att göra samarbetsavtal med NUTEK får vi experthjälp. Vi får också ett bevis på vårt engagemang och kommer att finnas med i press och informationsspridning om projektet från NUTEK. Det ger god PR för Orrefors Kosta Boda.

Det första, praktiska steget är en inventering som skall svara på frågor som: Hur använder vi el ? Hur mycket kostar det? Vad kan vi göra för att inte använda el på felaktigt sätt?

När vi har svar på frågorna kan vårt företag få hjälp med att hitta instrument och metoder för att nå målet.

Vinsten blir: Minskade energikostnader Goodwill p g a ökat miljöengagemang En renare miljö

NUTEK - Närings- och teknikutvecklingsverket, är ett statligt verk som bl a tillhandahåller experthjälp i teknik- och utvecklingsfrågor för företag. Verket lämnar också ekonomiska bidrag till projekt som startar i företag med NUTEK

som samarbetspartner.

För hela samhället minskar behovet av kraftproduktion och därmed användningen av fossila bränslen mer och mer ju fler företag som engagerar sig i energifrågorna.

Information om projektet lämnades av NUTEK den 17 oktober i Orrefors. Vårt företag fick beröm för det miljöarbete som redan pågår och för företagets miljöpolicy. Göran Bernhoff menade att vi ligger rätt i tid med denna satsning genom att ISO-certifieringen är på gång och p g a att vi hunnit långt i vårt miljöarbete.

 Vi är mycket energiintensiva och det bör därför vara möjligt att få en hel del bra resultat av ett sådant här engagemang, sade Göran Bernhoff.

Nio månaders rapport

Håll ögonen öppna för Orrefors Kosta Bodas resultat för årets första nio månader.

Rapporten skickades ut i samband med styrelsemötet den 14 november. Delårsrapporten fanns tillgänglig för alla anställda på våra anslagstavlor samma dag.

Rapporten, som skickades per fax till tidningar och finansanalytiker den 14 november, distribueras också i en tryckt version till våra aktieägare och övriga intresserade under vecka 47. Den finns då också tillgänglig på engelska. *Karin Gredvall*

Komplettering av bröllopsgåva

Till H.K.H. Prinsessan Benedikte av Danmark, numera bosatt på slottet Wittgenstein - Berleburg'sch Rentkammer i Tyskland skickades från Kostas lager vecka 45 en sändning alldeles speciella glas.

50 st vittvinsglas, 36 st sherry-, 47 st rödvins- och 40 st champagneglas av en modell kallad "Gabriel". Beställningen var en komplettering av en servis som prinsessan fick i bröllopsgåva av sin morfar, Kung Gustaf VI Adolf. Bröllopet stod för mer än 25 år sedan. Ett riktigt detektivarbete har man fått göra för att få fram förlagor till

glasen, berättar Birgit Magnusson på Kosta Bodas orderkontor. Glasen har bara tillverkats i ringa antal och inte varit i produktion på omkring 25 år. Verkstad 12 i Kostahyttan, Jan Nilsson och hans medarbetare har tillverkat glasen, Hans Mutschlechner slipade och Bo Carlsson och Roger Arnesson utförde gravyren.

En Midsommarnattsdröm

Just nu skapas ett sådant mästerverk på gravörverkstaden i Kosta. **Jan Neikter graverar** det komplicerade motivet som har Vicke Lindstrand som upphovsman. Sedan 1956 har gravörerna på Kosta då och då fått mäta sina krafter med Puck och Oberon. Ca 60 timmars gravyrarbete krävs för att färdigställa en vas, som signeras: Kosta, Vicke Lindstrand, årtal och gravörens namn. En kund, hängiven glassamlare, har beställt vasen, som Jan Neikter graverar på bilden. I beställningen ingår också 12 sejdlar Dalecarlia även de formgivna av Vicke Lindstrand.

Bertil belönad igen

Bertil Vallien har än en gång fått en prestigefylld utmärkelse.

H.M Konungen har tilldelat Bertil Prins Eugen-medaljen. Vid en högtidlighet på Stockholms slott den 30 november kommer Bertil Vallien att få ta emot medaljen ur Konungens hand.

Motiveringen lyder: "För framstående konstnärlig gärning".

Prins Eugen-medaljen instiftades av Kung Gustaf V till prins Eugens 80-årsdag den 1 augusti 1945.

Medaljen delas ut årligen till tre till fyra svenska konstnärer och en från vart och ett av de nordiska länderna. Kungörelse sker på Eugendagen den 5 november.

Ansökan om medlemskap i Orreforsgruppens konstförening			
Huvudmedlem	Familjemedlem	Familjemedlem	
Anst nr Bruk	Namn		
Namn Gatuadress	lönen måndsv	genom avdrag på is. Gäller även anmäld familje-	
Postadress Telefon	konto senast 3 årsavgiften för medlem.	savgiften till ink- eller postgiro- 1 mars. Gäller även anmäld familje- 3, bg 5431-1006)	
Datum Namnteckning			

Orrefors Kosta Boda sponsrar

Kalmar Salen

För Orrefors Kosta Bodas engagemang i Kalmar Salen, får vi två biljetter till varje premiär under året. Biljetterna lottas ut bland alla våra förslagsställare, månadsvis. Vinnare under novenber månad är följande personer:

Vinnare

Jörgen Johansson, Orrefors Jorma Karppinen, Orrefors Carl-Otto Olsson, Åfors Björn Martinsson, Orrefors Alxeandar Petkovic, Kosta Kjell Wallentin, Orrefors Peter Glössner, Orrefors

Föreställning

Rebecka Törnqvist, 7/11 Kungl Musikhögskolans Symfoniorkester, 12/11 Bokens Afton, 16/11 Johan Stengård, 17/11 Harlem Gospel Singers, 25/11 Östen mä Resten, 26/11 The Real Group, 29/11

Vi önskar alla en trevlig kväll i Kalmar Salen!

